UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

O Ante R

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

Opſonatus tus.ipſa opſonatio. Plautꝰin Tru. Dedi equidem hodie quinqꝫ argẽti deferri minas preterea vnã in opſonatum.

Opſonatoꝛ:qui emit opſonia: et coquo ad coquẽdum tradit.Seneca ad Lucil. Adũce obſonatores/quibꝰ dominici palati noticia ſubtilis eſt:qui ſciunt cuiꝰillũ ſapor excitet.

Opſopeiꝰ:ꝯcinatoꝛ opſonioꝝ:οφοποιοσ:id ẽ coquꝰ

Opſopolis:pe.ꝓ.opſonioꝝ venditrix.

Opto tas.deſidero.Uñ optatiuꝰ modꝰapud grãmaticos.Qñqꝫ eligo.Cic.li.j.offi.Queqꝫ maiori pti pulcherrima videant̃/ea maxime optãt.Vir.li.iij.Optauitqꝫ locũ regno.Hinc optio ꝓ optatio/electio dicit̃. Et optati dicunt̃ qui in honeſtũ aliquẽ gradũ ſunt electi.Interdũ optare eſt precibꝰpoſtulare.Vir.Et reor ⁊ ſi q̇d veri mẽs augurat opto.Interdũ adiungere/aſcire.Var.li.iiij.de vi.pa. Adoptatos q̃tq̃t aſcitos exiſtimauit appellatos:q̇ referẽtibꝰ cẽturionibus in cohortes adoptati ſubeãt vt ſemꝑ plenę eſſent legiones.Huius cõpoſita ſunt Adopto: quod eſt valde deſidero.Plau.in Ciſ.Sociã te mihi adopto ad meam ſalutẽ.Vatinius.Ego autẽ quẽ potiꝰadoptẽ q̃ illum:quo defendẽte vincere didici.Et adoptare eſt filium adoptiuũ facere.Terẽ.in Adel.Ego hunc maiorem adoptaui mihi.Adoptio(ſicut ſcribit Caius) duobus modis fit:aut principis auctoritate:aut magiſtratus imperio.Principis auctoritate adoptamꝰ eos q̇ ſui iuris ſunt:q̃ ſpecies adoptionis dicit̃ Arrogatio:q2 ⁊ is qui adoptat rogat̃:id eſt interrogat̃/an id fieri patiat̃.Imperio magiſtratus adoptamꝰ eos/ q̇ in ptãte parẽtis ſunt:ſiue ꝑmũ gradũ liberoꝝ obtineãt:qualis eſt filius/filia:ſiue inferiorẽ:qualis eſt nepos/neptꝭ/ꝓnepos/ꝓneptis.Coopto:eligo.Cicero in Bruto.A quo in collegiũ augurum fuerã cooptatus.Exopto:valde deſidero/vel valde ꝑcor.Saluſt. Nã gloriã ⁊ honorem/ imperiũqꝫ boni ⁊ ignaui ſibi ęque exoptãt.Preopto/añ opto.Terẽ.i Hecy.Adeon peruicaci es aio/vt pueꝝ ꝑoptares perire?

Optato aduerbium:quaſi cum deſiderio. Ter.i And. Optato aduenis.

Optabilis.Ci.Luccio.Quę ⁊ ſi nobis optabiles i experiẽdo nõ fuerunt:in legẽdo tñ erunt iocundę.

Optimus:ſuꝑlatiuũ eſt a bonꝰ.Uñ: Optimitas vtilitas/cõmoduz.Plau. Maximas optimites gaudio effertiſſimas ſuis heris ille vna mecũ pariet.

Optimates pe.ꝓ.ſunt qui primũ in ciuitate locum tene:vel ꝙ opulẽtiores ſunt et in maiori cẽſu:vel ꝙ in primis opẽ ferre pñt oppreſſis.Ci.ꝓ Sex.dicit optimates eos eſſe q̇ ita in rep.ſe gerũt:vt ſua ꝯſilia optimo cuiqꝫ ꝓbent̃:populares vo qui ea faciebãt et dicebãt:q̃ multitudini iocunda eſſe volebãt.Idem ibi. Optimates ſunt oẽs qui neqꝫ nocentes/nec natura improbi/nec furioſi/nec malis domeſticis impediti. Priſ.lib.v.Optimates ſunt qui defendũt ſenatores: populares/qui defendunt populum.

Opticus a.um.pe.corre.idem quod viſiuus ſiue ꝑſpectiuus: vt Virtus optica:id eſt viſiua.Unde ꝑs geometricę diſciplinę vna dicit̃ optice:id eſt ꝑſpectiua:q̃ ad oculos ꝑtinet:q̃ cauſas reddit cur viſiones ſubinde fallãt:vt q̃ in aqua ꝯſpiciunt̃/maiora ad oculos fiant:quę ꝓcul ab oculis ſunt minora.

Opus opuntis:ciuitas in locris.Oui.de põ.Facta cede puer Patroclus opunta reliquit.Hinc opuntius a.um.vt Sinus opuntius in egeo.

Opulus penul.cor.genus vineę vbi traduces poſſunt fieri vitium:vt Mediolanẽſes faciunt in arboribus: quas vocant opulos.

O Ante Q

Oquiniſco is.ex ob et quiniſco:Cuius quiniſco nõ legerũn.Unde ⁊ Cõquiniſco:ſed b abijcitur:ſignificat inclino.Pompo.in piſto.Niſi cum aliquis ſubito obuiam occurrat mihi qui oquiniſcat.Conquiniſco vo (vt Priſci.inquit)caput inclino.Sed Plau.in Ciſ. ꝓ indignor poſuit.Faciendũ eſt puerile officiũ ꝯquiniſcã ad ciſtulã.Feſtꝰ vo Cõquinere:deputare:vnde Cõquiniſco videt̃ eſſe formatum.

O Ante R

Ora:extremitas cuiuſqꝫ rei.Virgilius.Et mecũ ingentis oras euoluere belli.Hinc veſtimentorũ extremę orę dicuntur.Et regionũ terarumqꝫ fines: inſuper et ipſę regiones:vt Arma virumqꝫ cano Troię qui primus ab oris Italiaꝫ fato ꝓfugus lauinaqꝫ venit Litora.Sciendũ eſt ꝙ Pli.cum oraꝫ dicit:fere ſemper regionem littoralem appellat.apud quem veluti peculiaris eſt talis locutio.In ora ſunt ciuitates:et oppida orę proxima.Quę vo remota ſunt ab ora:elegãter in mediterraneo eſſe dicuntur:hinc ſoluere oram: vſurpatuꝫ eſt ꝓ eo quod eſt enauigarę: et ab ora: hoc eſt littorali regione ſoluere retinacula nauiũ et diſcedere.Quin.Permittamus vela ventis:⁊ orã ſoluẽtibus bene precemur.Sunt qui dicant oram etiam ſignificare nauticum funem quo nauis ad terram ligatur.Allegantqꝫ Quintil.dicentẽ:Permittamus vela ventis:et oram ſoluẽtibus bene ꝑcemur.Liuius libro.xxviij.In ipſis quoqꝫ trepidatũ nauibus:dũ ne hoſtes cũ ſuis irrũperent/trahunt ſcalas:oraſqꝫ et anchoras/ne in molientibꝰ mora eſſet/ꝑcidunt:vñ etiam vulgariter dicitur:in lora de lacqua.Cęterum eruditi negãt orã inueniri ꝓ fune nautico apud idoneos auctores:cũ ne in Liuio quidẽ oras/ſed lora(vt ex vetuſto codice ſcriptũ)reperit̃.

Orata:genus piſcis a colore auri:quaſi aurata:ꝙ oruꝫ ꝓ auꝝ dicunt.Dicit̃ etiã aurata.Mar.Nõ ois laudẽ ꝑciũqꝫ aurata meret̃.Fuit etiã cognomen Sergij romani viri:qđ ab hoc piſce ſortitus eſt.

Oro as.precor.Et hoc quãdo iungitur cum deo vel cũ homine.Terẽ.in An.Quod ego te per hanc dextrã oro ⁊ ingenium tuum:per tuam fidem te obteſtor ne abs te hanc ſegreges.Quando vo cum re:ſignificat peto.Idẽ in Eu.Unũ vos oro:vt me in veſtrum gregem recipiatis.Interdũ orare eſt agere/dicere:⁊ tũc ſolo actõ contentũ eſt.Teren.in Phor.Seruum hominẽ cauſam orare leges nõ ſinũt.Uñ oratores:cauſaruꝫ actores dicti:quos greci ρητορασ vocant:Cuius orator a rhetore ſeparet̃:ꝙ orator ſit qui in iudicijs vel concionibꝰ cauſas agit:rhetor qui rhetoricen ꝓfitetur.Itẽ oratores legati vocant̃:ꝙ ꝑncipis aut reipu.mãdata peragãt.Virgiliꝰlib.xj.Centũ oratores prima de gente latina Ire placet.Itẽ quicũqꝫ aliquid rogat/orator dici põt.Cõpoſita huiꝰ verbi ſunt Adoro/exoro:qđ eſt orãdo impetro:vnde orator dicit̃ dum orat:Exorator cũ impetrauerit.Teren.i Hecy.Orator ad vos venio:ſinite exorator ſiem.Exoratus dicit̃:a quo q̇d impetratũ eſt.Deoro ⁊ peroro:q̃ ſignificant/orationẽ cõcludo.

Oratio duobus modis accipit̃.Primo vt cõſiderat̃ a grãmaticis:que eſt(vt Hiero.inq̇t)ois ſermo loquẽtiũ:cuius etymologiã ſic explicat.Oratio eſt oris ratio.Secundo:vt in ſacris ſcripturis accipit̃:in quibꝰ difficile orationẽ iuxta hunc ſenſum inuenias:ſed eaꝫ quę ad preces ⁊ obſecrationes ꝑtinet: vt Exaudi deꝰ orationẽ meã:intende depcationi meę.Huiꝰ diminutiuum eſt oratiuncula.

Orator:eſt vir bonꝰ dicẽdi peritꝰ:q̇ in cauſis publicꝭ ⁊ ꝑuatis plena ⁊ ꝑfecta vtit̃ eloquẽtia.Oratoriꝰ a.um. qđ oratoris eſt:vel qđ ad oratorẽ ꝑtinet:vt Ars oratoria.Oratorie aduerbiũ:ſignificat more oratorio.

Oratoria ę.ſcientia qua quis orator effici poteſt.Augꝰ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

lib.ij.Confeſ.In qua vrbe iā cęperāt litteraturę atq̃
oratorie percipiēdę grā peregrinari.

Oraculum:ab ore dictū eſt:vt inquit Priſ.Ci.li.Top.
Oracula ex eoipſo appellata ſunt:ꝙ ineſt his deorum
oratio.Unde et ꝓ reſpōſo accipit.Sene.Unū illud
optimū oraculū eſt:pugnandū eſt ꝓ patria.Uirgil.
Scitatum oracula phębi mittimus.Quādoq̃ poni/
tur ꝓ templo in quo reſpōſa dantur.Itē ꝓ dicto ali/
cuiꝰ.Unde dicimꝰ:Oraculū Catonis eſt.Qñq̃ dici
tur vnū ex ḋnq̃ q̄ videre videmur dū dormimus.De
quibus in dictione Somnus.

Orarium dici poteſt:quod ori et genis et capiti ſup po
nūt dormituri.Et ſic ab os oris deducit.Hiero.ad
Nepo.Ut ſudarium orariumq̃ non habeas.Orari
um etiā ſumit ꝓ veſte qua ſacerdotes vtuntur:ſtola
vulgo dicta dū orant.i.prędicāt.Amb.de obitu ſaty
ri.Etēm ligari fecit in orario:et orariū inuoluit i col/
lo.Uñ diſtin.iij.ſcribit.Ut ois ſacerdos dū ordinat
orario vtroq̃ humero ambiat.

Orea ę.ab ore fit:⁊ ſignificat frenū:dictū ꝙ ori inferat:
nā aurea eſt q̄ ad equoꝝ aures religatur.

Orificiū dicit qđ in quacūq̃ re patet.

Orbis:circulus:cuiꝰ dimi.eſt orbiculꝰ.Augꝰlib.xiij.de
ci.dei.Neq̃ ei cōtinuo ꝯcedendū eſt globos iſtos lu
minū ſiue orbiculos luce corporea ſup terras ſeu die
ſeu nocte fulgentes.Hinc mūdꝰ a rotūditate dicit or
bis terraꝝ.Alꝰs orbis ponit ꝓ ſphęra:vt Nouem or
bes ſphęraꝝ.Auctor Macrobius.

Orbiculatꝰ a.um.qđ in orbē ⁊ circūitū factū eſt a figu/
ra orbis i rotūditatē circūacti:vt Poma orbiculata.

Orbita ę.pe.cor.rota ſiue currꝰ.Uirgꝰ.lib.iij.Georg.
Iuuat ire iugꝰ qua nulla prioꝝ Caſtaliā molli diuer/
tit orbita cliuo.Et orbita:veſtigiū decurrētis in vijs
rotę ex curſu.Pli.lib.viij.Idē.Ubicūq̃ ſint orbitā ſi
trāſiere moriunt/ſcʒ mures.Hinc Exorbito as.de q̄
alibi.Itē orbita rotūditas.Uirgꝰ.in Etna.Scire mo
dū ⁊ quāto minor orbita lunę eſt.

Orbio is.iui.itū.circūeo.Noniꝰ de ꝑſcis dictiōibꝰ.Or
bitū.ꝑ orbē ductū ſeu circularē.Uar.Ut ſidera cęli
circa terrā atq̃ axē voluunt motu orbico.

Orbus ꝓprie dicit oculoꝝ luce priuatus.Iuue.Dudū
vigilātibus orbis.Per trāſlationē orbi dicunt/qui/
cunq̃ aliq̄ re cara priuati ſunt.Hinc patres amiſſis li
beris/quaſi amiſſa oculoꝝ luce orbi vocantur.Hinc
Orbitas:illa patrū qualitas poſt amiſſos liberos:et
vxoris viduitas poſt amiſſum maritū.Quintil.Nō
habet orbitas veſtra lachrymas ſuper ardentes ro/
gos.Similiter orbi dicunt orphani.Teren.Orbe q̄
ꝓximi ſunt/vxorem ducant.Hinc Orbitas:orphani
tas.Plau.in Cap.Quid hoc eſt ſcelus quaſi in orbi/
tatē filios ꝓduxerim.

Orbo as.idem eſt qđ priuo.Lactā.lib.iij.Et orbāt ho
minē ſuo ꝓprio ac ſingulari bono.Hiero.ad Aletā.
Et marito ſimul orbaberis ⁊ filijs.

Orca:genus beluę marinę/balenis infeſtum.Hora.in
Ser.Nō alia q̄ q̄ biçātia putruit orca.Ad huiꝰ ſimi
litudinē genus quoddā vaſis dictū eſt orca.Perſiꝰ.
Redderet anguſte collo nō fallier orcę.Ubi Probꝰ
interpretat amphorę ſpeciē.Omino apud veteres ⁊
vinariū et oleariū vas erat.Itē Salgamariū:vt in q̄
ſici quuoq̃ aſſeruabātur.Pli.lib.xx.At vbi copia fi/
coꝝ abundat:implent orcę in Aſia cadi.Itē Salmē/
tariū:hoc eſt Salſamentariū.Quidā etiā Orcā acci
piunt ꝓ vaſculo luſorio:q̄ coniecti tali agitatiq̃ emit
tunt in tabulā aleatoriā.Et a Marti.dicitur turricu
la ex imitatione grecę dictionis:quaʒ latini vſurpant
pyrgon.Pli.lib.xxxv.ꝓ capſa pigmentoꝝ muliebri
um poſuit/cū ait:Uita caſu reperta incēdio pyrę ce/
ruſa in orcis cremata.

Orcula dimi.ab orca.Cato de re ruſ.Ciminū feniculū
rutā/menthā in orculā cōdito.Hinc quidā vrceū/⁊ ꝑ
diminutionē Urceolum deducunt.

Orchades pe.corre.inſulę oceani ſeptētrionalis vltra
Britanniā et Hiberniā numero.xxx.ſm Pōpo.paꝝ
inter ſe diſtātes.Eſt et hoc noie oliuę genꝰ.Uñ Uir.
Orchades ⁊ radij ⁊ amara pauſia bacca.

Orchites pe.cor.genꝰ oliuaꝝ q̄ a teſticulis nomē ſum/
pſerunt:vt inquit Ser.li.ij.Georg.Nā ορχεισ te
ſtes dicunt:vñ etiā vocant teſticulares oliuę.

Orchis:herba q̄ ⁊ Cynoſorchis:q̄ſi caninꝰ teſtis.

Orcꝰ:fluuiꝰ infernalis:ab vrgendo dictꝰ/ꝙ in mortē vr
geat:vt inq̄t Feſtꝰ:q2 antiqui c ꝓ g ponebant.Quidā
ab ορκοσ quod eſt iuramentū deducunt:ꝙ per illū:
id eſt ſtygē paludē aqua ꝓfluit:iurabāt dij:nec peiera
re licebat.Proprie autē Orcꝰ obſcuritas inferoꝝ.Et
Orcꝰ apud Homerū Theſſalię fluuiꝰ ſcribit:q̄ pene
olei inſtar ſupernatat.Et orcus Pluto.

Orcheſtra:ſpacium in theatro:in quo ſenatoꝝ ⁊ hono/
rificentiſſimoꝝ erant loca deſignata:et ſcenici artifi/
ces ſuas per orcheſtrā pręſtāt actiones:vt ſcribit Ui
ctr.lib.vij.Cuiꝰ pulpiti altitudo non erat quinq̃ pedi
bus altior/vt ſedētes ſpectare poſſent oim agentium
geſtus.Dicta orcheſtra/ꝙ in ea ſaltatiōes fieri cōſue
uiſſent.Nā apud grecos αρχεομαι:tripudio ſal/
tu.Sueto.Deinde in orcheſtrā ſenatūq̃ deſcēdit:et
orationis quidē carminiſq̃ latini coronā/de q̄ hone/
ſtiſſimꝰ quiſq̃ cōtenderat ſumpſit.Iuue.poſuit ꝓ ſeſ/
ſione ſenatus et primorū/cum ait:Similēq̃ videbis
orcheſtrā ⁊ populum.

Orchomenꝰ pe.correp.Theſſalię mons:a quo orcho/
menum oppidū quondam ditiſſimū ac potentiſſimū:
cui Thebanos olim tributa ſoluiſſe cōſtat.Hinc or/
chomenius a.um.Orchomenioꝝ rex Eteocles fuit
qui primus gratiaꝝ templū extruxit.Et Ariſtoclides
eius tyrānus fuit:qui Stymphalidē virginem quan
dā adamauit:vt ſcribit Hieronymꝰ.Uide in dictiōe
Stymphalus.Hiſtorici/alterā Orchomenū tradi/
derunt:q̄ Euboicę vrbs eſt:et inſula vna ex cycladibꝰ
in euboico mari:in q̄ Titani regnaſſe dicūtur.Eſt et
orchomenon fluuiꝰ:⁊ Pli.⁊ Stra.teſtant.

Ordior iris.orſus et orditus:teſte Priſci.pręteritū fa/
cit:ſed cū facit orſus:ſignificat fari incipio.Uirgiliꝰ.
Ueneris contra ſic filius orſus.Liuiꝰ lib.j.Unus rē
ex cōpoſito ordit:id eſt narrare incipit.Unde exordi/
um:principiū oratiōis.Ponit etiā ſimpliciter ꝓ inci
pio.Cice.lib.v.Tuſ.Unde igitur rectius ordiri poſ
ſumus q̄ a cōmuni parente natura:quę quicquid ge/
nuit/nō modo animal/ſed etiā qđ ita ortū eſſet ex ter/
ra vt ſtirpibꝰ ſuis niteret:in ſuo genere perfectū eſſe
voluit.Orſum aliquādo poetę pro eo qui finit abuſi
ue poſuerūt.Uirgilius.Sic orſus Apollo Morta/
lis viſus medio ſermōe reliquit.Hinc Aborſus.Cū
autē facit orditꝰ:ad telę vel alteriꝰ hmōi compoſitio/
nem ſpectat.Hiero.i Eſaia.Et telā quā orditus eſt.
Uirgꝰ.tamen in culice.Atq̃ vt araneoli tenuem for/
mauimus orſuʒ.Ueteres etiā ordio ꝓtulerūt.Afra.
Aſpecta tamen animo me ordire oportet.Compoſi/
ta ſunt Abordior/exordior/⁊ recordor.

Orſus a.um.i ſignificatōe actiua.Uir.Sic orſus ab al
to.Liu.i ſignificatiōe paſſiua poſuit ꝓ incepto/cū li.
j.ait.Ut orſus tāti opis ſucceſſus ꝓſperos darēt.

Ordo:digeſtio/et i ſuo cuiuſq̃ loco collocatio velut in
acie fit:vbi pedites/vbi alę/vbi cętera vel i ciuitatibꝰ:
vt ordo ſenatoriꝰ/ordo eq̄ſtris.Accipit qñq̃ ꝓ ipſis
hoibꝰ.Ci.Qui apud oēs ordies eēt gratioſus.i.apđ
oim ordinū hoies.Sal.Sępenūero.p.c.multa ꝟba
in hoc ordie feci.i.i ſenatu.Aliqñ refert ad fortunas.
Uñ Do.exponēs illđ Ter.i Eu.Quēdā meio ⁊ dinis
ꝓ pauperē.Sic honeſti ordinis hoies dici pñt opu/
lēti.Inde fiunt Interordo et interordiniū:de quibus

ſupra. Ordinarius a.um. in quo ſeruat̃ ordo. Extra/
ordinariū: qđ fit extra ordinem. Ordinarius dicit̃ hō
ſcurra et improbus: quiq̧ aſſidue in litibꝰ morat̃: ob
eāq̧ cauſā in ordine ſtat pretorē adeuntiū. Siue per
ꝯtrarietatē: qꝛ minime ordinate viuit vt ordinarius.

Ordoluce: ppl'i fuerunt in Anglia arduis mōtibus ꝓxi
mi. apud quos (vt Tacitus ſcribit) Hoſtoriꝰ dux ro/
manus Caratacū in Anglia imperantē ꝓſtrauit.

Ordino nas. diſpono qui cuiq̧ locꝰ eſſe debeat: a quo
fit Preordino: ante ordino.

Ordeſſus: fluuius maximus Scythie: qui ab oriente ꝓ
fluit: miſceturq̧ cum Iſtro.

Oreades: nymphe montium: ἀπο του ὀρεοσ: quod
montem ſignificat.

Oreni: populi celtiberis ꝓximi ab auſtro.

Oretus: Sicilie fluuius apud Panormū. Orete: gens
indica: vt ſcribit Stra. poſt Arbin amnē Arrianoꝝ:
quos Pli. lib. vj. ait nō Indoꝝ/ſed ꝓpria vti lingua.

Oreus: dictus eſt liberpater: a montibus: in quibus ei
fieri ſacrificia ſolebant.

Ore tenus: due partes ſunt. Gel. Guttū ſamiū ore tenꝰ
impudens inane tanq̄ ſi ineſſet oleū affert.

Orexis grece: latine appetitus ſeu eſuritio dicit̃: ab ὀρέ
γομαι: quod eſt appeto. Quidā etiā ꝓ vomitu acci/
piunt. Iuue. Rabidā facturꝰ orexim. Idē. Hinc ſur/
git orexis: hinc ſtomacho bilis. Hāc veteres vt exci/
tarēt bibere largius ſolebāt: deinde euomere.

Organa per excellentiam dicuntur omnia muſicoꝝ in/
ſtrumenta: ſicuti docet Augꝰ: nō ſolum organū illud
qđ grāde eſt ⁊ inflatur follibus: qđ multis meatibus
quaſi cicutis imparibus vnde vox erumpat: ⁊ cōcen/
tū cū bōbulo emittat: ſed quicq̇d aptat̃ ad cātilenā et
corporeū ē/organū dicit̃. Iuuena. ꝓ cythara poſuit.
Pretoribꝰ organa ſemꝑ in manibꝰ denſi radiāt teſtu/
dine tota Sardonyches criſpo numerantur pectine
chorde. Eſt ⁊ organū inſtrumētū q̊ddā edificiū. Vict.
lib. x. Int̃ machinas ⁊ organa id videt̃ eē diſcrimē/ꝙ
machine pluribꝰ opibꝰ i maiores cogūt̃ effectꝰ: vt bal
liſte torculariūq̧ prela. Organa aūt vniꝰ ope ꝓpoſitū
vti ſcorpiōis. Apđ Col. li. iiij. ſumit̃ ꝓ inſtrumēto ad
metiendū apto: vbi ait. Sic cōpoſitū organū cū i ſul
cū dimiſſū ē: litē dñi ⁊ ꝯductoris ſine iniuria deducit.

Organarij: organorum fabricatores. Iul. Firmicꝰ lib.
iij. ſcribit Mercuriū cuꝫ Venere in vi. ab horoſcopo
facere organarios ⁊ myropolas.

Orgia: ſacra fuerunt que dijs imortalibꝰ fieri ſolebant:
ἀπο τησ ὀργησ: vt inquit Euſe. lib. ꝑpara. hoc ē a
furore: qꝛ ſacrificātes diuino quodā furore corripi vi
dent̃. Hinc abuſiue ſacra liberi patrꝫ dicta ſūt orgia.

Oricos: ciuitas epiri a Colchis ꝯdita: a qua Terebyn
thus oricia dicitur.

Oria: nauis piſcatoria. Plau. Malo hunc alligari ad
oriam vt ſemper piſcetur: et ſi fit tempeſtas maxima
aſpiratur tamē hec dictio ab aliquibus.

Orchalcū: es aurei coloris: quod in magno p̄cio apud
veteres fuit. Greci οριχαλκοσ ab οροσ quod eſt
mons: quia in mōtibus foditur.

Origanū pe. cor. herba cuiꝰ diuerſe ſūt ſpecies. Nā q̄d
dā dicit̃ heracleoticū agreſte/⁊ othimin. Pli. ſcribit
origanū eſſe qđ i ſapore cunilā emulat̃: plurimaq̧ eiꝰ
eſſe genera. Othimin vel praſion appellari nō diſſil'e
hyſopo: tragoriganon ſimilꝰ eſſe ſerpillo ſilueſtri.

Orion: q̄ſi vrion: dictus eſt filius Enopionis/putatꝰ ex
vrina triū deoꝝ: Iouis/Neptuni ⁊ Mercurij natꝰ.
Hic apud Meſſanā portū ſtructo aggere in Boetiā
cōceſſit. Inde inter aſtra receptꝰ eſt an̄ tauri veſtigia.
Sunttn̄ qui grece ab aquaꝝ inundatione ſic dictū ve
lint: ꝙ eius tēpore habet ortū hyems ⁊ mare ac terra
tēpeſtatibus turbato: ριπω em̄ turbo ⁊ cōcito ſignifi
cat. Plautꝰ. Iugulā vocat: ꝙ ſit armatoꝝ gladiꝰ ſtel
larū fulgore terribil'. Hic ſi fulget ſerenitatē: ſi obſcu
rat tēpeſtatē denotat. Virg. Fluctu nimboſus oriō.

Orithyia: Boree cōiunx filia Ericthei Athenarū regis
quā in ventū cōuerſam ferunt: hoc etiā noīe dicta eſt
Amaçonū regina q̄ Marpeſie mr̄i ſucceſſit i regno.
Orithos vō vrbs fuit inter Macedoniā ⁊ Epyrū.

Oriça: ſpecies frumēti folio carnoſo/ altitudine cubita
li/flore purpureo: ex q̄ Italici ptyſanā faciūt. Hora.
in Ser. Sume hoc ptyſanariū oriçe candore: grana
comedūt̃ i cibo ad iuſcula teſtuacia. Serit̃ mēſe mar
tio: ⁊ aq̄s clauſis irrigat̃: vulgo riſum appellant.

Orior oreris ⁊ oriris. participiū tamē oriturus et ortꝰ
habet. Oui. li. x. Metam. Tu q̄tiēs orerꝫ viridiq̧ in
ceſpite flores. Significat naſcor q̄nq̧ ſurgo ꝓdeo: vn̄
oriri ſolē dicimꝰ. Huiꝰ cōpoſita ſūt aborior/adorior/
coorior. Li. Tū vō coorto tumultu terga vertere ſi/
mulātes paululū ceſſere. Oborior ⁊ ſborior eiuſdē fe
re ſignificatiōis: hꝫ ē ſbnaſcor: vt Oborte ſunt lachry/
me. Subortꝰ ē rumor. Exorior q̄ꝫ ⁊ ꝑorior. Cic. li. iij.
offi. Exorit̃ antipatri rō ex altera ꝑte. i. apparet vl' aſci

Oriens ⁊ participiū eſſe poteſt ⁊ nomē ſubſtā/ (ſcit̃.
tiuum generis maſcul'. vt cū ꝑ ſe dicit̃ oriens: vt Ab
oriente in occidentē pergit ſol.

Oriundꝰ: qui originē ducit: ꝙ ex eo loco parētes eiꝰ fue
runt. Ortꝰ vō ex loco ꝑſona ve ꝑſenti. Liu. Nati car/
thagine/ſed oriūdi a ſyracuſis. Inuenit̃ tn̄ oriundus
ꝓ orto. Col. lib. j. Nā quēadmodū ſapiētis eſt fortui
tos caſus magno animo ſuſtinere: ita demētꝫ eſt ipſū
ſibi malā facere fortunā: qđ facit qui nequā vicinū ſu
is nūmis parat: cum a primis cunabulis ſi mō liberꝫ
parentibus eſt oriundꝰ/audiſſe potuerit. Ambro. ali
ter vſurpauit cuꝫ inquit. Sciāt oēs ſolē auctorē nō
eſſe naſcentiū: dei clementia terras relaxat: dei indul/
gentia ꝓrumpere facit fructus. Quō ſol viuēdi vſum
miniſtrat oriundis: q̄n illa prius diuine opatiōis vi/
uificatione ſunt edita q̄ ſol in hos viuēdi vſus veni/
ret: oriundis: id eſt qui naſcituri ſunt.

Originarij: q̄ ex adſcptitijs nati ſūt i ipō ſolo: vt di. lib.

Origo penul. pro. genus eſt. Vnde originale ad/ (iiij.
iectiuū: vt Culpa originalis.

Ortꝰ a. um. ꝑticipiū: mō natus: vt Ego ortus ſū hergo/
mi mō q̄ reſurrexit/vel ꝓdijt: vt Ortus eſt ſol. Ortus
tus. nomē: ſignificat natiuitatē. Ci. Nō nobis ſolum
nati ſumꝰ: ortuſq̧ noſtri partē patria vendicat/partē
amici. Interdū ſurrectionē: vt Solis ortꝰ. Interdū
locū in q̄ ſurgit: vt Ab ortu ſolis vſq̧ ad occaſum.

Ortus ti. locus in vrbe vel in villa in q̄ arbores/herbe
et olera oriunt̃. Vnde ⁊ ab oriēdo dicit̃: ꝙ i hac agri
ſpecie plures q̄ alibi herbe ꝑ totū annū oriant̃: ⁊ oīa
que in ortis oriunt̃/ab oriēdo olera dicunt̃. Apđ an/
tiq̄s oīs villa ortus dicebat̃: ꝙ ibi q̄ arma capere poſ
ſent orirent̃. Sunt qui ita ſeparēt/vt ortus tā ſingu/
lari q̄ plurali numero ortū olitoriū. i. herbaꝝ ſigni/
ficet. In plurali dumtaxat arborariū/q̄ a noſtris po/
mariū: a grecꝫ παράδισοσ paradiſus vocat̃: vt or/
ti ſaluſtiani. Quidā tamen aſpirāt vt differat a ꝑtici/
pio ⁊ nomine ortus. Alij i medio aſpirādū cēſent: ab
orthos quod eſt rectū deducentes: quoniā in rectas
quaſdā lineas diſtinguatur. Ab Ortus fiunt diminu
tiua ortulus et orticellus. Epicurus primus orti ma/
giſter exiſtimatus eſt.

Orti penſiles: qui ſupra edificia facti/vel ſupra colum/
nas erecti pendent.

Orti heſperidum memorabiles habentur: in quibꝰ ole
aſtri tm̄ viruerunt.

Orno as. pulchꝝ facio. Cic. li. j. Tuſ. Nocturnāq̧ celi
formā vndiq̧ ſideribꝰ ornatā. Et ornare: ꝑpare/apta/
re: qđ lingua ꝟnacula dicimꝰ/meſtre apoint. Plau.
i Cap. Ego ibo vt cōueniā ſenē: dicā vt ſibi penū ali
ud ornet. Idē in eadē. Nō ornatꝫ vos iſtic apud vos

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nuptias. Itē honorare. Cic. Ceſari. Neqꝫ vllïꝰ officiũ certũ nomē peto: beniuolentiā tuā liberalitatē peto: neqꝫ īpedio: ꝙ minꝰ ſi tibi ita placuerit etiā hiſce eũ ornes glię inſignibꝰ. Huiꝰ cōpoſita Adorno: qꝺ eſt deſup orno. Li. li. j. Flaminē Joui aſſiduũ ſacerdotē creauit: īſigniqꝫ veſte ⁊ curuli regia ſella adornauit. Eſt etiā Adornare: bñ apparare. Plau. in Caſ. Intro abi vxor/ atqꝫ adorna nuptias. Exorno et ſuborno: de ꝗbꝰ (alibi.

Ornatus a. um. qui bonis artibꝰ inſtructus eſt: ſiue qui honores adeptus eſt.

Ornatus us. accipiť ꝓ cultu quo quis ornať. Unde dicimus/ ornatum regium.

Ornamentũ: ornatus/ apparatus: ⁊ quādoqꝫ honor diciť. Cice. Licinio. Suſcepiqꝫ mihi perpetuam ꝓpugnationē ꝓ om̄ibꝰ ornamētis tuis. i. honoribus.

Ornix grece/ latine ales gallina.

Ornithon: auiariũ. Nam ornithas greci aues vocant. Var. Ornithones: auiaria ſunt in quibꝰ ſtabulantur turdi/ pauones/ ⁊ oēs alites ꝗ intra parietes villę ſolent paſci. Apud grecos ορνισ:ιθοσ ſcribitur.

Ornithotrophiũ: idē eſt quod ornithon.

Ornithobſciō: locꝰ ad paſcendũ gallinas ⁊ aues. Var. De his qui ornithobſcion inſtituere volunt.

Orōtes: nomen viri/ et nomē fluuij ꝗ diuidit Syriā ab Antiochia. Eſt ⁊ nomē mōtis: inter quē ⁊ orontē fluuiũ vrbs Antiochia poſita eſt. Hinc orōteus a. um. Proper. Aut qꝺ orōtea crines ꝓfundere myrrha.

Oropygiũ: vide in dictione Urropygium.

Orphanus: ꝗ caret patre ꝑſidioqꝫ paterno: ꝗqꝫ ſũmopere illius opē deſiderat. Grecũ eſt. Pupillus: ꝗ caret patre/ ſed nō ꝑſidio paterno: cũ tutore iuuať.

Orpheus: poeta ſeu vates Calliopes ⁊ Apollinis filius thrax: hic lyrę ſtudioſiſſimꝰ extitit: quā dono a mercurio habuit. Fuit ⁊ aliꝰ orpheus Oeagri filꝰ vnꝰ ex argonautis/ ciconũ rex. Orpheus a. um. idē qꝺ thracius. Mar. Quicquid in orpheo rhodope ſpectaſſe theatro Diciť: exhibuit cęſar arena tibi.

Orthe dicunť a grecis Meniana ędificia.

Orthos grece: latine rectus diciť. Sed in cōpoſitione tm̄. Orthoo: dirigo.

Orthographia: recta ſcꝑtura/ vel recta pictura.

Orthodoxus: hō rectę opiniōis/ ſiue ſentētię/ aut fidei: Δοξα em̄ gloriā ⁊ exiſtimationē ſiue opiniōꝫ ⁊ ſententiā ſignificat. Orthodoxia: recta opinio.

Orthogoniꝰ: rectꝰ angulꝰ: ꝗ ex vtraqꝫ ꝑte ęqualis eſt.

Ortopnoici: aſmatici dicuntur: qui eaꝫ anhelitus difficultatem habent: vt niſi recta ceruice ſtēt/ ſpirare nō poſſint. Orthopnoea: ipſa paſſio. Orthon em̄ rectũ: πνω ſpiro. Eſt em̄ circa fauces malum quod apud grecos aliud atqꝫ aliud nomen habet: ꝓut ſe magis minuſqꝫ intendit: omne tamen in ſpirādi difficultate cōſiſtit. Sic difficultas hęc dũ modica eſt: Δυσπνοια grece dicitur. Cum vehementior et ſpirare eger ſine anhelatione nō poteſt/ ασθμα vocatur. Cum acceſſit id quoqꝫ vt ſpirare non poſſit/ niſi recta ceruice ſpũs trahatur ορθοπνοια appellatur. Ab his Dyſpnoici/ Aſmatici/ Orthopnoici: a latinis vero vocabulo ſuſpirioſi dicuntur.

Orthopeia: emendata cũ ſuauitate expoſitio.

Orthominũ: genꝰ lini qꝺ fit pāniclꝰa paluſtrꝭ arũdinis.

Orthocorybantij: populi quidā Scythię.

Ortyx gis. auis ꝗ coturnix: ⁊ vulgo Qualea diciť.

Ortygometra pe. cor. rex coturnicũ maior aliquāto ac nigrior: auis dicta ꝙ dux ſit ac moderatrix coturnicũ. Cōponiť em̄ ex ορτυξ et μετρον. mēſura: nō tamen cothurnix idē quod querquedula.

Orthygia: inſula in ęgeo: quę etiaꝫ Delos diciť. Dicta orthygia/ Solino teſte: quia in ea primo viſę ſunt coturnices: quas greci ortygias vocant: nos a ſono vocis qualeas dicimus. Fuit et alia hoc nomine inſula circa Siciliā: que ponte iungitur Siracuſis: et fonte habet Arethuſam hęc ex oppoſito Plemmyrij Sicilię amnis. De qua Virgꝭ. lib. iij. Sicanio ꝓtenta ſinu iacet inſula cōtra: Plēmyriũ vndoſũ nomē dixere ꝑores: Ortygiā alpheũ fama ē huc helidis amnē: Occultas egiſſe vias ſubter mare quę nũc Ore arethuſa tuo ſiculis confunditur vndis.

Oryx orygis: animal qꝺ pręcipue in Getulia naſcitur: ferť cōtra ſtare ac ꝯtueri ſolis radios/ caniculāqꝫ adorare. Eſt ex capraꝝ genere: de quo habeť in Deuteronomio/ ꝙ ſit imundũ: a ꝗbuſdā ſolus vocať: cōtrario veſtiť pilo et ad caput verſo. Colꝭ. li. x. Ferę pecudes vt capreoli damęqꝫ/ nec minus orygũ ceruoꝝqꝫ genera ⁊ aproꝝ mō lautitijs et voluptatibꝰ dominoꝝ ſeruiunt: mō quęſtui ac redditibus.

O Ante S

Os oris: ꝓprie cōcauum illud intra quod ſunt lingua ⁊ dētes. Plinius. Cōtinui dentes aut vtraqꝫ ꝑte oris ſunt: vt equo aut ſuperiore primores nō ſunt: vt bobus/ ouibus. Quādoqꝫ os poniť ꝓ facie. Virgꝭ. Os humeroſqꝫ deo ſimilis. Et de brutis etiā diciť. Idē. Ora citatoꝝ dextra detorſit equoꝝ. Neqꝫ ſolum de facie dicitur/ ſed etiā de tota ſpecie quę cerniť: et ꝗcquid in aliqua re patet os dici poteſt. Idem. Et ſi ꝗs ferro potuit reſcindere ſummũ vlceris os. Ouidius. Pronaqꝫ cum ſpectēt animalia cętera terrā: Os homini ſublime dedit. Os leonis genus herbę florē faciens purpureũ. Colꝭ. Narciſſiqꝫ comas et hiantis ſeua leonis Ora feri. Sciendũ ꝙ os produciť: ⁊ habet omnes caſus plurales ꝑter genitiuũ oriũ. Virg. lib. viij. Componens manibuſqꝫ manus atqꝫ oribus ora. Huiꝰ nominis deriuatiua ſunt: Oſculor/ oſtium/ oro/ oraculũ/ orarium/ oſculum/ orior/ ordior/ ordino/ orea/ omen/ orificium: et ſm̄ aliquos oſtendo. Os oſſis: quod ⁊ oſſum dici pōt. Pac. Oſſum inhumatũ ſolidamentũ corꝑis vocatur: quod nodatũ ⁊ adiunctũ inuiceꝫ neruis alligauit natura. Hinc cōponiť exos: qꝺ eſt ſine oſſe. Lucil. Exos ⁊ exanguis tumidos perfluctuat artus. Inde Exoſſo as.

Oſculum diminutiuũ: paruũ os: quod eſt cōtra Priſc. qui nō vult oſculũ tenere ſignificatũ ꝑmitiui. Ouiꝺ. lib. j. Metam̄. Videt igne micantes ſideribus ſil'es oculos videt oſcula. Idē de Daphne. Videt oſcula quę nō eſt vidiſſe ſatis. Et oſculũ qꝺ dať amicis: vt eſt illud: Oſculo filiũ hōis tradis? Nā in baſiādo labia ꝯſtringunť ⁊ os paruũ fieri videť ⁊ exporrigiť i oſculũ. Differũt autē hęc inter ſe: oſculũ/ baſiũ ⁊ ſuauiũ: ꝙ oſculũ officij ſit: vt cũ e lōginquo redeũtes/ ſalutamꝰ atqꝫ oſculamur. Baſium pudicoꝝ/ vt patris in filiũ: Suauiũ voluptatis/ a ſuauitate dictum.

Oſcillum cũ c. diminutiuũ eſt a diminutiuo oſculum ꝓ paruo ore/ ſicut a tātulo tantillũ. Colꝭ. li. ij. Reliquũ qꝺ ſupereſt ſeminis ī tabulatũ quo fumꝰ ꝑuenit optime reponas: qm̄ ſi humor inuaſerit/ vermes gignit: qui ſimul atqꝫ oſcilla lupilloꝝ addiderint: reliqua ꝑs enaſci nō pōt. Oſcilla etiā ſigilla ſunt ⁊ paruę imagũculę ꝗ arte fictili fingebanť/ et venales ꝓponebanť: ꝗbus hoīes ꝓ ſe atqꝫ ſuis Saturno piacula faciebant: vt inquit Macro. Virgꝭ. lib. ij. Geor. Oſcilla ex alta ſuſpendunt mollia pinu. Et ſic ab oſculum fit: cum ſignificat faciē paruā vel totā ſpeciem.

Oſcillo las. ab oſcillum fit: ⁊ ſignificat inclino. Feſtus. Oſcilla ſancta dicunť ꝙ oſcillēt. i. inclinēt: pręcipiteſqꝫ efferāt oſcillātes. Ser. putat eſſe cōpoſitũ ab os ⁊ cilleo es/ ꝙ in hoc cillerentur. i. mouerenť ora. Nam cillere mouere eſt. Plau. i Am. Ne illi edepol ſi merito meo referre ſtudeant gratiam/ allegent qui mihi aduenienti oſcillet: ꝓbe em̄ os moueat probe ipſũ pugnis percutiendo: vt illud infra eodem loco. Illic